

Przemysław Zych | Kajocy (Mistrz i uczeń #3)

Mistrz i uczeń – nowa muzyka na skrzypce

Młodzież ucząca się gry na instrumencie rzadko ma okazję sięgnąć po utwory współczesne, napisane w języku muzycznym nie stroniącym od środków kompozytorskich wypracowanych przez innowacyjne nurty w muzyce XX i XXI wieku. Zamiarem inicjatorów serii „Mistrz i uczeń” było wzbogacenie repertuaru tego rodzaju oraz skłonienie polskich kompozytorów do zwrócenia uwagi na ów zaniedbany obszar artystycznej edukacji, jakim jest muzyczna nowoczesność. W roku 2016, na prośbę Fundacji Muzycznej „Harmonie i hałasy” powstały utwory, które umożliwiają młodym skrzypkom zapoznanie się z materiałem muzycznym różnym od tego, z jakim stykają się na co dzień pracując nad tradycyjnym repertuarem. Autorami kompozycji na dwoje skrzypiec, napisanymi dla „mistrza” (skrzypka dobrze zorientowanego w zagadnieniach wykonywania muzyki współczesnej) i ucznia są Artur Kroschel, Sławomir Kupczak i Przemysław Zych.

Trzeci z trzech odcinków cyklu "Mistrz i uczeń" dokumentuje utwór Przemysława Zycha *Kajocy na dwoje skrzypiec - mistrza i ucznia*. Wykonawcami są skrzypaczka Anna Kwiatkowska i Wanda Krzyżanowska, uczennica p. Anny Niedziałkowskiej w Państwowej Ogólnokształcącej Eksperymentalnej Zintegrowanej Szkole Muzycznej II Stopnia przy ZPSM nr 1 w Warszawie. Bezpośrednią inspiracją i źródłem zasadniczych cech języka muzycznego jest dla kompozytora gra Skrzypków Kajockich – muzykantów Ziemi Radomskiej, okolic Przysuchy. Sztuka wykonawcza tych na nowo odkrywanych dziś wiejskich grajków przedstawia niezwykle bogactwo inwencji rytmicznej i melodyczno-wariacyjnej oraz specyficzny rodzaj tanecznej transowości. Kajocy zyskują obecnie wielu naśladowców, doskonalących swój warsztat pod okiem starych mistrzów. Sięgnięcie po tradycję muzyczną niezwykle bogatego w folklor regionu, z którego wywodzi się kompozytor, wraz z zastosowaniem całej gamy środków technicznych wiolinistyki XX wieku daje możliwość połączenia tradycji z nowoczesnością i stworzenia na tej podstawie zbioru utworów o charakterze pedagogicznym. Zaletami utworu *Kajocy* jest również przybliżenie dziedzictwa kulturowego muzyków ludowych wraz z jego wirtuozeria, tanecznością i widowiskowością.

Audiowizualna rejestracja rezultatów pracy kompozytorów oraz wykonawców (skrzypaczka Anna Kwiatkowska jako „mistrz” oraz uczniowie szkół muzycznych w Radomiu i w Warszawie) obejmuje cztery części składające się na każdy z trzech filmów poświęconych poszczególnym utworom. Pierwsza jest rejestracją wykonania utworu, druga zawiera objaśnienia Anny Kwiatkowskiej dotyczące specyfiki wykonawczej poszczególnych utworów, zwłaszcza współczesnych technik gry, których młodzi skrzypkowie z reguły nie mają okazji poznać pracując nad repertuarem obowiązującym w szkołach muzycznych. Trzecia część umożliwia śledzenie przebiegu utworu wraz z przewijającym się tekstem nutowym. Ostatnia to sama partia „mistrza” – uczeń, który chciałby przygotować utwór, może ćwiczyć go samodzielnie razem z nagraniem filmowym.

1. Utwór - 0:31
2. Objaśnienia - 8:44
3. Utwór z nutami - 14:22
4. Partia „mistrza” - 22:27

Osobom zainteresowanym wykorzystaniem utworu w celach pedagogicznych bądź koncertowych informacji udziela Fundacja Muzyczna „Harmonie i hałasy”: harmoniehalasy@gmail.com